

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 476/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Endrödym, Mostná 42, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia č. 590 406 6036 0 z 21. decembra 2016, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 23 Sa 55/2017 z 21. augusta 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sk 7/2018 z 3. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „správny orgán“)

██████████ z 21. decembra 2016 (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“), rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Sa 55/2017 z 21. augusta 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 Sk 7/2018 z 3. júla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ požiadal o priznanie invalidného dôchodku, o ktorom rozhodol v poslednej inštancii správny orgán svojím označeným rozhodnutím tak, že potvrdil rozhodnutie príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne, ktorým príslušná pobočka Sociálnej poisťovne zamietla jeho žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Nespokojný s rozhodnutím správneho orgánu podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom súdu prvej inštancie tak, že jeho žalobu zamietol. Sťažovateľ proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie podal kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ju ako neprípustnú odmietol pre jej oneskorenosť.

3. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti vyjadruje nespokojnosť s označenými rozhodnutiami správneho orgánu a všeobecných súdov v jeho veci. Tvrdí, že došlo k porušeniu jeho označených práv bez toho, aby svoje výhrady formuloval v rovine právnych alebo vecných argumentov.

4. V závere sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho označených práv rozhodnutím správneho orgánu, napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, označené rozhodnutia správneho orgánu a všeobecných súdov zrušil, a vec vrátil správneho orgánu na ďalšie konanie a priznal náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv

alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

9. Ústavný súd v súvislosti s chýbajúcim odôvodnením sťažnosti (bod 3 odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) poukazuje na svoju stabilnú judikatúru podľa ktorej, absencia zmysluplného, ústavnoprávneho relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca sťažnosti spôsobuje nedostatok podstatnej zákonom predpísanej náležitosti ustanovenej v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 241/2013, III. ÚS 313/2016).

10. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia

porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

11. Podľa ústavného súdu má nedostatok odôvodnenia sťažnosti významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je teda vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podanie sťažovateľa neobsahuje, pričom samotný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je dostatočným dôvodom pre záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

12. Ďalším nedostatkom sťažnosti je skutočnosť, že sťažovateľ k svojej sťažnosti nepripojil kópie rozhodnutí, ktoré svojou sťažnosťou napáda. Sťažovateľ tak nesplnil náležitosť podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že sťažnosť ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

14. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd

posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

15. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

16. Pretože predmetná sťažnosť neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec sťažnosti ani kópie napadnutých rozhodnutí, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

17. Nad rámec uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach posudzovaného prípadu existovali aj ďalšie dôvody na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa, ktoré by viedli k rovnakému výsledku tohto konania. Pokiaľ ide o namietané rozhodnutie správneho orgánu a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ústavný súd mohol sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie s poukazom na princíp subsidiarity (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014). Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa, z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (dostupného na webovej stránke najvyššieho súdu https://www.nsud.sk/data/att/80017_subor.pdf), ako aj z formulácie uvedenej sťažovateľom „... a aj *Uznesením Najvyššieho súdu SR pre oneskorené podanie podľa § 459 SSP*“ vyplýva, že dôvodom odmietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľa bolo jej oneskorené podanie. Podľa názoru ústavného súdu toto uznesenie najvyššieho súdu je prima facie riadne odôvodnené, čo by ústavný súd viedlo k odmietnutiu sťažnosti v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2018